

Náš region

Charakteristika předmětu

Zeměpis místního regionu je koncipován pokud možno **integrovane**, tj. se zapojením širších poznatků zasahujících jednak do učiva jiných vyučovacích předmětů (dějepis, přírodopis, občanská výchova, literatura, umění), jednak čerpajících z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pokud se významnějším způsobem podílejí na chápání společenského vývoje v regionu nebo ve zkoumaném díle.

Výuka zeměpisu místního regionu nebude svázána žádným schématem ani návodem. Měla by se stát **učitelovým osobním dílem**, v němž prokáže nejen velmi dobrou znalost území, ale také svůj vztah k němu a schopnost vzbudit zájem o místní prostor také u svých žáků. Využívá k tomu všech možností k přímým zeměpisným cvičením a pozorováním v místní krajině a k zeměpisným exkurzím v regionu. Vhodnými pomůckami k tomu jsou i pracovní sešity Praktický zeměpis a Krajina a přírodní prostředí z produkce NČGS. Na podporu tohoto předmětu vznikla Regionální učebnice, která byla vytvořena v projektu Školy pro venkov. Podíleli se na ni učitelé i žáci naší základní školy. Projekt byl podporován evropským sociálním fondem, evropskou unií, ministerstvem školství a OP Vzdělání pro konkurenceschopnost.

Pro rozšíření nebo aktualizaci uváděných údajů budeme používat jednotlivé statistické ročenky České republiky nebo ročenky Životní prostředí České republiky vycházející každoročně a zejména širokých možností vyhledávání aktuálních údajů na internetu. **Tabulky nejsou určeny pro aktivní studium ani pro prověřování znalostí** žáků, ale pro ilustraci některých faktů uvedených v jednotlivých kapitolách, k zadávání samostatných prací žákům s hlubším zájmem o předmět apod.

Téma se vztahuje ke zcela novému okruhu zájmu geografického vzdělání, k **hodnocení kvality života**. Nemá-li učitel setrvávat jen na málo účinných proklamativních informacích týkajících se kvality života (ve smyslu: co by mělo a co se nemá), měl by se této tematice věnovat právě v rámci poznávání místa bydliště.

Kromě otázek uvedených v učebnici lze doporučit rozmanité **netradiční metody výuky**: debatu na aktuální téma, formulace představ o vlastním budoucím obytném prostředí, terénní cvičení v obytné čtvrti, kreslení nebo fotografování ukázek typického obytného prostředí v místě školy (čínžovní dům předválečného typu, panelový dům na sídlišti, rodinný domek se zahradou, luxusní vila, zachovaná venkovská chalupa, venkovský rodinný domek s městskými prvky atd.). Kreslení nebo fotografování obytného prostředí a jeho následné hodnocení přispívá účinně k poznávání místního regionu ve vývoji a přivádí žáky k vnímání vlastního životního prostředí. Příležitostně může být hodnoceno také typické rekreační prostředí, školní a pracovní prostředí.

Obsahové vymezení předmětu

A/ Geografická část

- 1.1 vytváříme a rozvíjíme zájem žáků o poznávání svého okolí (domova), poznávání svého regionu
- 1.2 učíme žáky vyhledávat, zpracovávat, porovnávat a používat potřebné informace
- 1.3 učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti, pravdivosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení

Učivo

- Vymezení území, mapa
- Geografická stavba – (povrch – nížiny, plošiny, pohoří)
- Geologická stavba

- Vodstvo
- Sportovní vyžití, sportovní centra a areály
- Turisticky zajímavé a přitažlivé objekty (Rozhledna Osičina, údolí – Dřízna...)

B/ Historická část

- 2.1 rozvíjíme zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství
- 2.2 odhalujeme kořeny společenských jevů, dějů a změn
- 2.3 promýšlíme jejich souvislosti a vzájemnou podmíněnost v reálním a historickém čase

Učivo

- Hrady a zámky na Rychnovsku
- Významné osobnosti (historické, sportovní, kulturní, společenské)
- Regionální dějin, jejich specifika

C/ Přírodopisná část

- 3.1 podporujeme týmovou spolupráci
- 3.2 učíme žáky chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních dějů
- 3.3 učíme žáky stručně, přehledně a objektivně sdělovat (jak ústně tak písemně) postup a výsledky svých pozorování, měření a experimentů

Učivo

- Chráněné památky – CHKO, přírodní památky
- Naše obce s okolím
- Přírodovědné vycházky, exkurze, výlety (informační centra, obecní a městské úřady)

1.1 1.2 1.3	Žák - zhodnotí jednotlivé obce na Vrchách, charakterizuje jejich historii, současnost, zajímavosti obce - zhodnotí rozvoj zemědělství a lesního hospodářství - lokalizuje obce na mapách	A/ geografická část - Vymezení území, mapa - Geografická stavba – (povrch – nížiny, plošiny, pohoří) - Geologická stavba - Hospodaření obcí - Sportovní vyžití, sportovní centra a areály - Turisticky zajímavé a přitažlivé objekty		Př, Z, M
2.1 2.2 2.3	- na příkladech českých dějin objasní historii Voděrad - popíše historii školy v souvislosti s děním v naší vlasti - uvede příklad voděradských pověstí a specifika Voděrad (např. četnost některých příjmení) - vyjmenuje zajímavá místa regionu a významné osobnosti	B/ historická část - Regionální dějiny - Zajímavá místa v regionu - Významné osobnosti regionu		Z, Ov
3.1 3.2 3.3	- uvede příklady nejběžnějších organismů kolem nás, vztahy mezi nimi - porovná sezonní proměny přírody - uvede lokální přírodopisné zajímavosti	C/ přírodovědná část - Chráněné přírodní památky - Příroda v našem okolí - Proměny přírody během roku		D, Z